

Avloppsutredning

Klockarbol

Helgåby 1:2 Sigtuna kommun

Datum: 2015-04-09 rev a 2017-02-08 våtmarksdamm

Beställare: Magnus Gustafsson
Helgåby 891
19593 Märsta

Beställarens ombud: Per Sjöblom Topp Konsult Svenska AB
per@toppkonsult.se

Projektör

Upplunda Bygg och Vatten AB
Masbyvägen 12
76175 Norrtälje
Bernt Frödin tel. 0176-55199 070-5324912
E-post: info@upplunda.se
Fax 0176-238055
Org. nr. 556390 4381

Kontaktpersoner

Beställarens ombud: Per Sjöblom
Projektörer: Jan Anderson och Bernt Frödin

Innehåll

1	Uppdragsbeskrivning	sid 3
2	Bakgrund	sid 3
3	Läge och areal	sid 3
4	Områdesbeskrivning	sid 3
5	Generell principlösning för avloppshantering	sid 3
6	Mål och funktionskrav	sid 3
7	Beräkning av avloppsvattenmängder	sid 3
8	Förutsättningar vid utsläppsområde	sid 3
9	Områdets topografi	sid 4
10	Dricksvattentäkter i området	sid 4
11	Riskbedömning	sid 4
12	Föroreningsgrad	sid 4
13	Huvudmannaskap	sid 4
14	Övrigt	sid 4
15	Bilagor	sid 4

1. Uppdragsbeskrivning

Upplunda Bygg och Vatten har av Per Sjöblom Topp Konsult fått i uppdrag att upprätta ett förslag på hantering av avloppsvatten för planområdet.

2. Bakgrund

Utredningen avser hantering av avloppsvatten på planerade fastighetsbildningar från Helgåby 1:2 Skepptuna Sigtuna kommun enligt samrådsförslag upprättat av Topp Konsult 2015.

3. Läge och areal

Området är på ca 17 ha och beläget nordost om Skepptuna skola.

4. Områdesbeskrivning

Ca 60 + 10 planerade fastigheter för permanent- och fritidsboende.

Marken utgörs av åkermark och hag- och skogsmark med små områden med berg i dagen.

5. Principlösning för hanteringen av avloppsvattnet

Avloppsvattnet led med självfall alternativt pumpas i LPS system från respektive fastighet till gemensamma pumpstationer som pumpar avloppsvattnet till ett gemensamt avloppsreningsverk placerad enligt ritning i områdets sydöstra hörn.

Ett flertal reningslösningar har studerats i projekteringen både traditionell kemisk rening men även alternativa reningsmetoder som t ex filterbäddsteknik där fosfor reduceras genom ett kalkfilter. Tekniken möjliggör i detta fall återföring av fosfor till åkermark i ett kretsloppssystem. En annan reningsmetod som studerats i projekteringen är så kallad biologisk rening där mikroorganismer renar avloppsvattnet genom en biologisk nedbrytning.

Oavsett val av reningsmetod ska ambitionen vara att uppnå en betydligt högre reningsgrad jämfört med de krav som ställs enligt gällande lagstiftning.

Efter rening i avloppsreningsverket pumpas vattnet till ett utsläppsområde i en sandakvifer i planområdets södra del där det renade vattnet ska infiltreras. Renat avloppsvatten fördelas till sandlagret genom spridningsrör i stenmaterial liggande på sandlagret. Vattnet rinner vidare till en utjämningsdamm för dagvatten som utförs som en våtmark med vattenvolym 650 m³ och öppen vattenyta med bräddning till öppet dike söder om planområdet.

6. Mål och funktionskrav

Reningsgraden på utgående avloppsvatten från reningsverket ska med god marginal uppnå gällande krav för reningsverk.

Max årsmedelvärde:

Fosfor P = 0,3 mg/l

Kväve N = 40 mg/l

BOD₇ = 10 mg/l

Genom att vattnet efterpoleras genom en våtmark förväntas en ytterligare reduktion av framför allt kväve efter reningsverket med 15-25%.

7. Beräkning av avloppsvattenmängder från exploateringsområdet

60+10 bostadsenheter, 3,6 pe/fastighet, 170 l/pe och dygn

$$252 \text{ pe} \times 170 \text{ l/dygn} = 42,84 \text{ m}^3/\text{dygn}$$

Pe talet är beräknat enligt branschstandard vid större antal fastigheter med medelvärde 3,6 pe/hushåll.

8. Förutsättningar vid utsläppsområde

Utsläpp av renat avloppsvatten föreslås ske till ett sandlager som utgör en sluten akvifer med ett utbredningsområde (undersökt) på minst 6000 m² och med volym minst 3000 m³. Sandlagret över- och underlagras av lerlager med låg genomsläpplighet, det undre lagret även med låg bärighet. Grundvattenriktningen är sydostlig. En mindre del av sandlagret överlagras i norr ett moränlager med infiltrerbarhet. Sanden i akvifern i utförda provgropar har en mäktighet på mellan 0,25 - 1,0 m, medel > 0,5 m. Sanden beräknas ha en infiltrerbarhet för rent vatten med 2 m³/m² och dygn. Avrinning, efter öppning av akvifern, planeras ske till en grävd uppsamlingsdamm försedd med bräddning till ett närliggande befintligt öppet åkerdike grävt i täta lerlager och med avrinning över flack åkermark, ca 1200 m i sydostlig riktning mot Åkerströmmen.

9. Områdets Topografi

Utsläppsområdet ligger på befintlig åkermark med svag lutning åt söder. Avrinning sker söder ut över ett flackt obebyggt åkermarksområde ner mot Åkerströmmen i sydost. Grundvattenriktningen är sydostlig. Berg i dagen har inte noterats i närområdet. Berg eller sten har noterats i provgrop C1 på djup 700 mm.

10. Dricksvattentäkter i området.

Brunn 1. Borrard finns vid skolan ca 120 m väster om utsläppsområdet, ej i avrinningsriktning. Brunnen används inte (obekräftad uppgift).

Brunn 2. Borrard på fastighet 1:5 ca 120 m öster om utsläppsområdet, ej i avrinningsriktning.

Brunn 3. Borrard på fastighet 1:6 ca 200 m norr om utsläppsområdet, ej i avrinningsriktning.

Brunn 4. Borrard på fastighet 1:7 ca 220 m norr om utsläppsområdet, ej i avrinningsriktning.

Brunnar 5-6. Borrade ca 330 och 440 m norr om utsläppsområdet, ej i avrinningsriktning.

Blivande vattentäkter för planområdet.

11. Riskbedömning

Grundvattnet i utsläppsområdet rinner i riktning från kända vattentäkter. Inga vattentäkter belägna inom 100 m från utsläppsområdet.

En sprickzon i berget är konstaterad ca 60 m norr om utsläppsområdet, ej i avrinningsriktning. Utsläpp av renat avloppsvatten sker i ett sandlager som till större del överlagras ett tätt lerlager och till mindre del överlagras moränlager av okänd mäktighet. Avrinning kommer att ske i sandlagret mot en uppsamlingsdamm/ våtmarksdamm söder om utsläppsområdet och vidare i öppna mindre åkerdiken grävda i och på täta lerlager.

Bedömning görs att renat avloppsvatten inte riskerar att påverka dricksvattentäkter i området.

12. Föroreningsgrad

Avloppsvattnet renas till hög grad i reningsverket. Efter reningsverket sker en efterrening i ett naturligt sandfilter innan vattnet når en våtmarksdamm och rinner ut genom befintliga åkerdiken till Åkerströmmen ca 1 km öster om planområdet. Näringsläckaget från området kommer

att vara lågt och med god marginal uppfylla gällande lagkrav innan vattnet når Åkerströmmen vad gäller reningsnivå.

13. Huvudmannaskap

För skötsel av reningsanläggning föreslås att planområdets fastighetsägare bildar en gemensamhetsförening som ansvarar för skötsel och att uppställda reningskrav uppfylls.

14. Övrigt

15. Bilagor

Bilaga 1. Planritningar, sektion

Bilaga 2. Provgropar markundersökningar

Bilaga 3. Siktprovsprotokoll 4st

T
A 1
DJUP 1000
MATJORD 250
MORÄN
BEGRÄNSAD INFILTRERBARHET

T
B 1
DJUP 1600
MATJORD 250
LERIG SAND 300
LERA 300
SAND PROV 2
BORRAT 400

T
A 2
DJUP 1300
MATJORD 250
LERIG SAND 400
LERA 300
MORÄN

T
B 2
DJUP 1500
MATJORD 250
SAND MED LITEN LERKÖRTEL
OCH LITEN GRUS KÖRTEL
BORRAT 400
VATTENNIVÅ 900

T
B 3
DJUP 1100
MATJORD 250
LERIG SAND 50
BORRAT 900
VATTENNIVÅ 850

T
B 4
DJUP 1600
MATJORD 250
LERA 200
SAND PROV 1
BORRAT 600
VATTENNIVÅ 1000

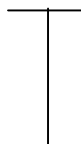
BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
HELGÅBY 1:2				
PROVGRÖPAR A1 - B4				
UPPDRAG NR	RITAD AV	HANDLÄGGARE		
DATUM	ANSVARIG			
150401				
 UPPLUNDA BYGG&VATTEN AB				
<small>Masbyvägen 12 0176-35199 76175 Norrtälje Fax 0176-238055 VVA@upplunda.se org0563904381</small>				
SKALA	NUMMER			BET

C 1
DJUP 1600
BERG ELLER STEN 700
MATJORD 250
LERIG SAND 300 LIKA PROV 2
LERA 250
MORÄN PROV 3

C 2
DJUP 1700
MATJORD 250
GRUS 100
SAND 550
LERA
VATTENNIVÅ 1200

C 3
DJUP 1500
MATJORD 250
LERA 500
SAND 400 LIKA PROV 1
LERA
VATTENNIVÅ 1000

C 4
DJUP 1500
MATJORD 250
LERA 500
SAND 400 LIKA PROV 1
LERA
VATTENNIVÅ 1000

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
HELGÅBY 1:2				
PROVGRÖPAR C1 - C4				
UPPDRAG NR	RITAD AV	HANDLÄGGARE		
DATUM	ANSVARIG			
150401				
 UPPLUNDA BYGG&VATTEN AB				
<small>Masbyvägen 12 0176-35199 76175 Norrtälje Fax 0176-238055 V/V@upplunda.se org0563904381</small>				
SKALA	NUMMER	BET		

T
D 1
DJUP 1500
MATJÖRD 250
SANDIG JÖRD
SAND 150
LERA 350
SAND 550
BÖRRAT 400

T
E 1
DJUP 2000
MATJÖRD 250
LERA 500
SAND 1200 MED LITEN
GRUSKÄRTEL DJUPT
LERA
VATTENNIVÅ 700

T
F 1
DJUP 1700
MATJÖRD 250
LERA 500
SAND 400 LIKA PROV 2
LERA

T
D 2
DJUP 1400
MATJÖRD 300
GRUS 100
SAND 350
LERA 400
SAND 250
BÖRRAT 400
GRUNDVATTENRÖR

T
E 2
DJUP 1600
MATJÖRD 250
LERA 400
SAND 300
LERA

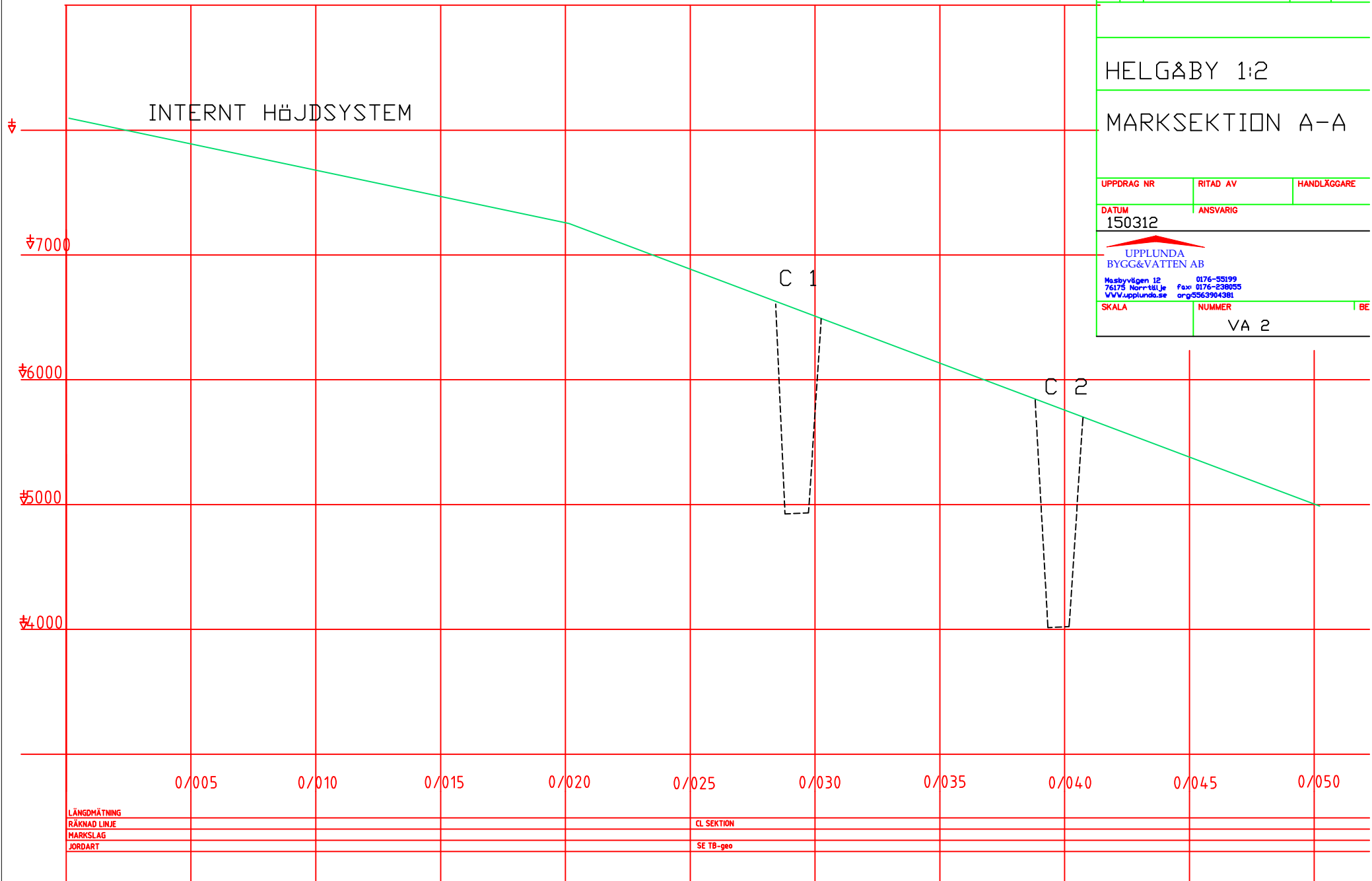
T
D 3
DJUP 1500
MATJÖRD 250
LERA 400
GRUS 50
SAND 300 PROV 4
LERA

T
D 4
DJUP 1800
MATJÖRD 300
LERA 400
SAND 400 LIKA PROV 4
LERA
HÖG VATTENTILLRINNING

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
HELGÅBY 1:2				
PROVGRÖPAR D1 - F1				
UPPDRAG NR	RITAD AV	HANDLÄGGARE		
DATUM	ANSVARIG			
150401				
 UPPLUNDA BYGG&VATTEN AB				
<small>Masbyvägen 12 0176-33199 76175 Norrtälje Fax 0176-238055 VVA@upplunda.se org0563904381</small>				
SKALA	NUMMER	BET		

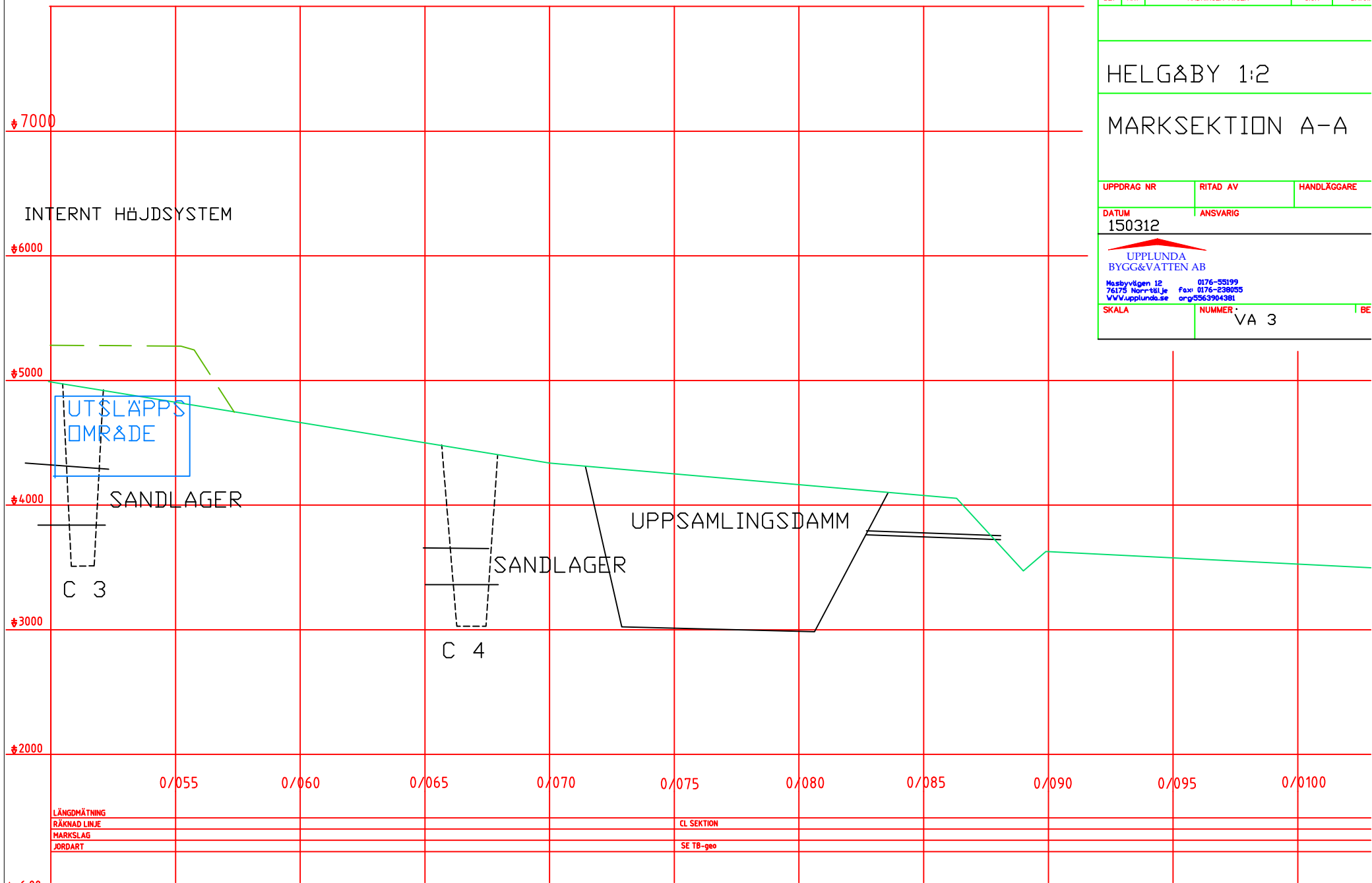

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
HELGÅBY 1:2				
MARKSEKTION A-A				
UPPDRAG NR	RITAD AV	HANDLÄGGARE		
DATUM	ANSVARIG			
150312				
 UPPLUNDA BYGG&VATTEN AB Masbyvägen 12 0176-55199 76175 Norrskällje Fax: 0176-238055 VvV.upplunda.se org:5563904381				
SKALA	NUMMER	BE		
	VA 2			

LÄNGDMÄTNING	CL SEKTION
RÄKNAD LINJE	
MARKSLAG	SE TB-geo
JORDART	

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
HELGÅBY 1:2				
MARKSEKTION A-A				
UPPDRAG NR	RITAD AV	HANDLÄGGARE		
DATUM	ANSVARIG			
 UPPLUNDA BYGG&VATTEN AB Masbyvägen 12 0176-55199 76175 Norrköping fax: 0176-238055 www.upplunda.se org:5563904381				
SKALA	NUMMER	VA 3		BE

LÄNGDMÄTNING	CL SEKTION
RÄKNAD LINJE	SE TB-geo
MARKSLAG	
JORDART	

± -6,00

UPPLUNDA BYGG OCH VATTEN AB

0176-55199, 070-5324912

Kornfördelning jordprov

Plats **Helgåby 1:2 B1**

prov 2

utfört av: Bernt Frödin

Prov nr **22**

provgrop   provtagningsdjup 1 m

datum 2015-03-19

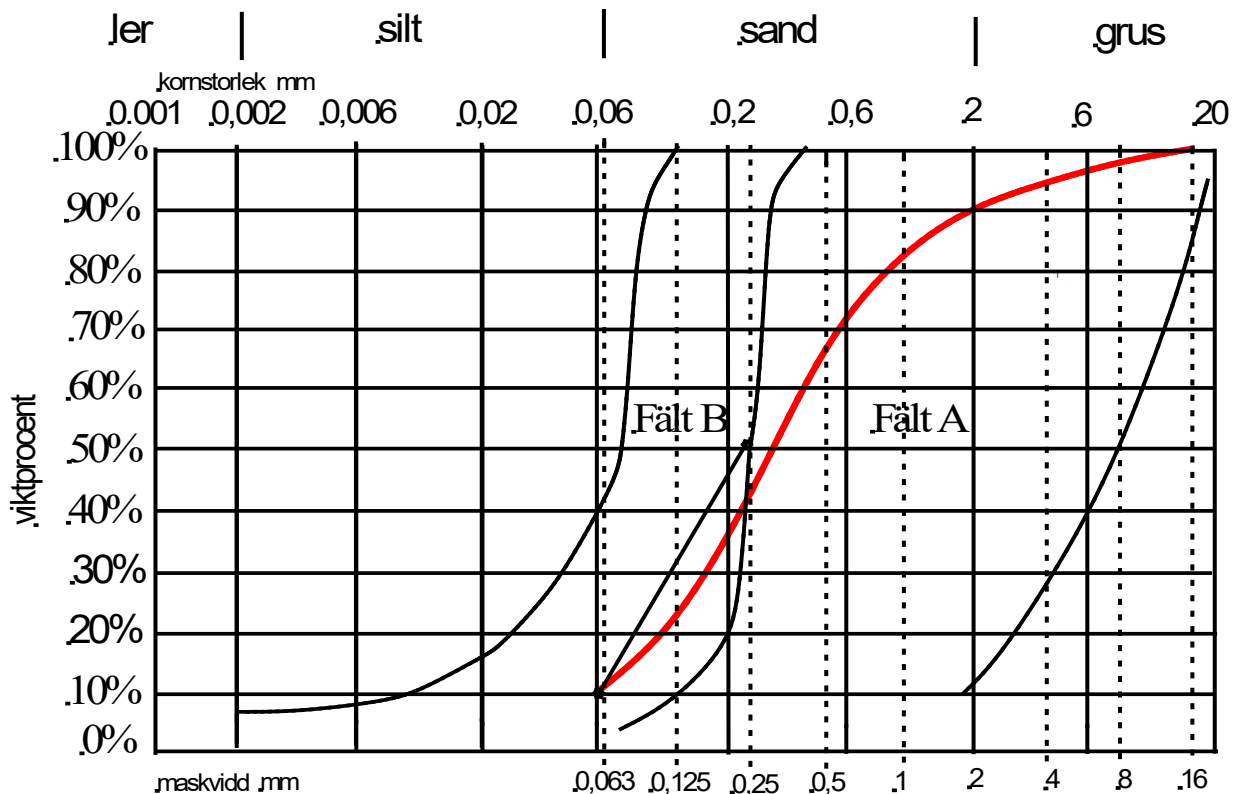
Sikt	Gram	%	Pass mängd %
16	0,0	0%	100%
8	5,0	2%	98%
4	7,0	3%	95%
2	10,0	4%	91%
1	16,0	7%	84%
0,5	38,0	16%	69%
0,25	62,0	26%	43%
0,125	53,0	22%	21%
0,063	24,0	10%	11%
Rest	27,0	11%	0%
S:a	242,0		

Kommentar

Jordart: sand

Max genomsläpplighet: 30 l/m² x dygn

Siktdiagram

UPPLUNDA BYGG OCH VATTEN AB

0176-55199, 070-5324912

Kornfördelning jordprov

våtsikt

Plats **Helgåby 1:2 B4**

prov 1

utfört av: Bernt Frödin

Prov nr **23**

provgrop   provtagningsdjup 1 m

datum 2015-03-19

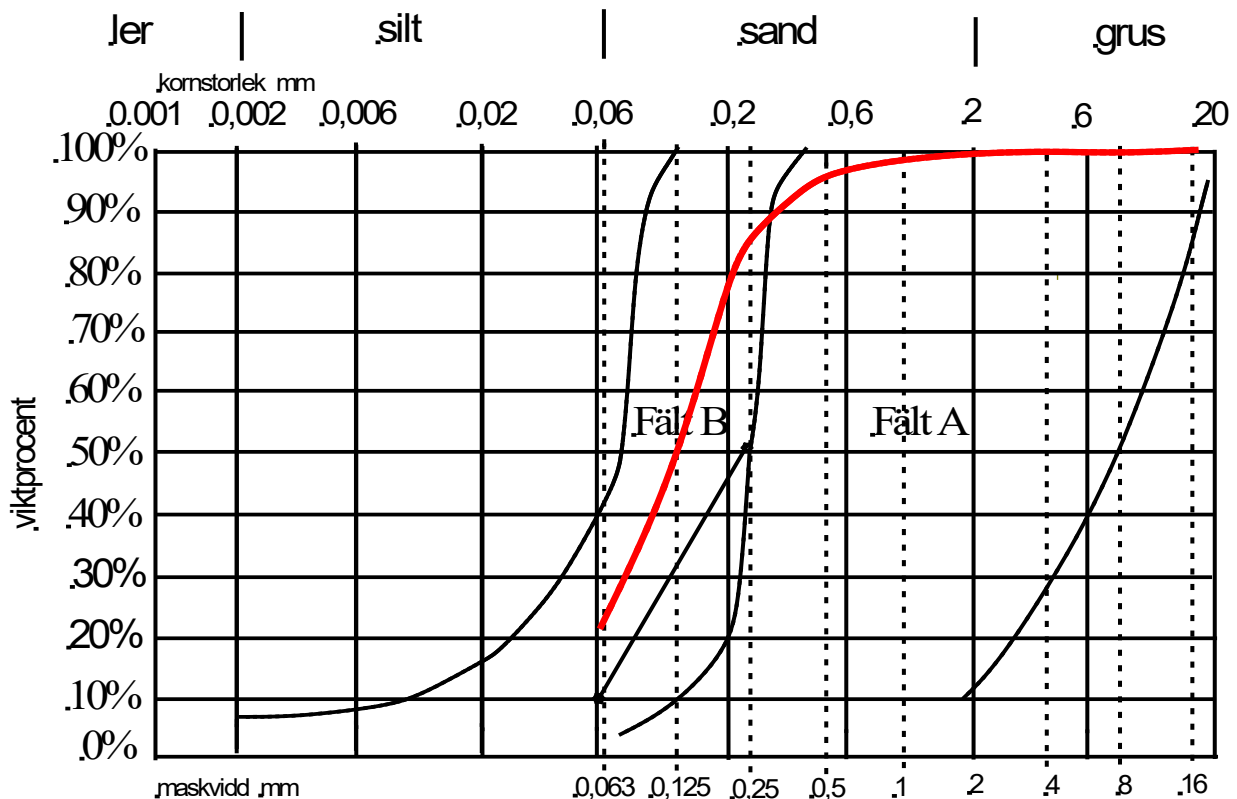
Sikt	Gram	%	Pass mängd %
16	0,0	0%	100%
8	0,0	0%	100%
4	0,0	0%	100%
2	0,0	0%	100%
1	2,0	1%	99%
0,5	6,0	2%	97%
0,25	24,0	10%	87%
0,125	98,0	40%	47%
0,063	59,0	24%	22%
Rest	54,0	22%	0%
S:a	243,0		

Kommentar

Jordart: sand

Max genomsläpplighet: 30 l/m² x dygn

Siktdiagram

UPPLUNDA BYGG OCH VATTEN AB

0176-55199, 070-5324912

Kornfördelning jordprov

våtsikt

Plats **Helgåby 1:2 C1**

prov 3

utfört av: Bernt Frödin

Prov nr **21**

provgrop   provtagningsdjup

datum 2015-03-19

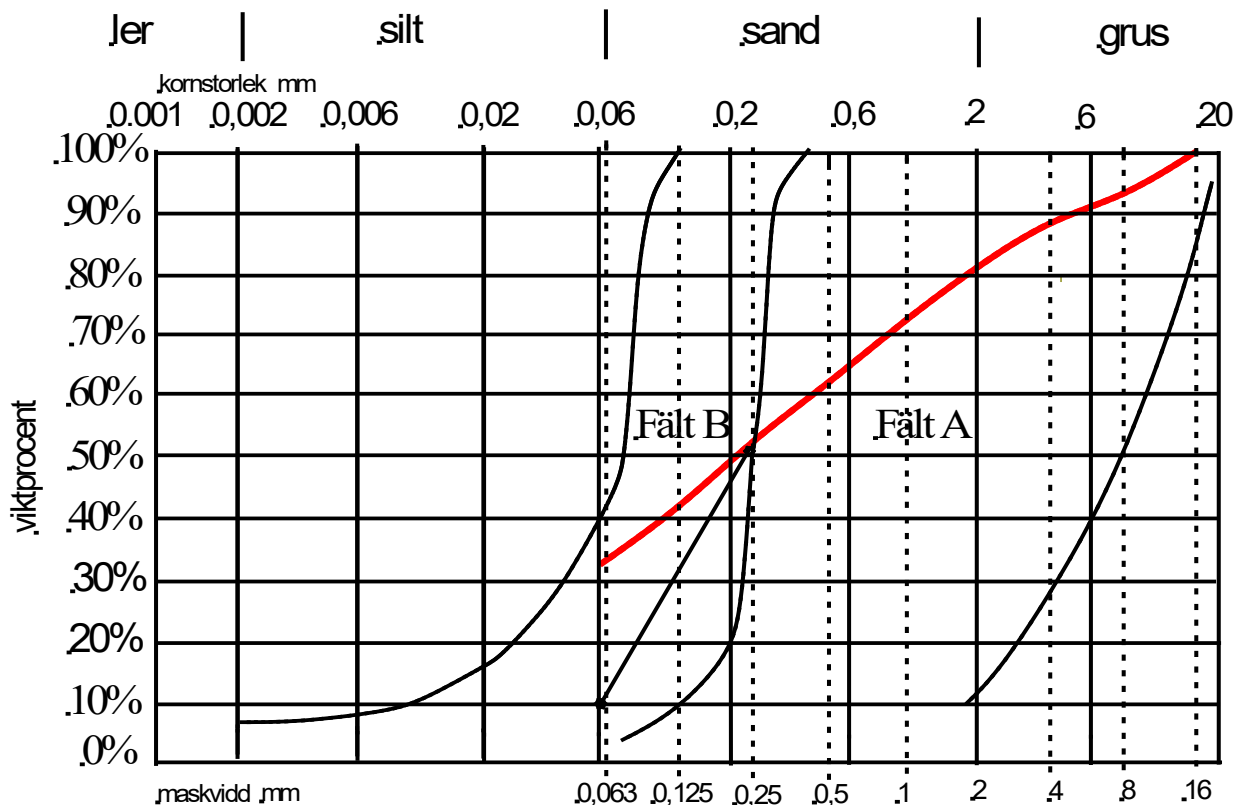
Sikt	Gram	%	Pass mängd %
16	0,0	0%	100%
8	16,0	7%	93%
4	12,0	5%	89%
2	17,0	7%	82%
1	21,0	9%	73%
0,5	26,0	11%	62%
0,25	23,0	9%	53%
0,125	27,0	11%	42%
0,063	20,0	8%	34%
Rest	82,0	34%	0%
S:a	244,0		

Kommentar

Jordart: sandig morän

Max genomsläpplighet: 30 l/m² x dygn

Siktdiagram

UPPLUNDA BYGG OCH VATTEN AB

0176-55199, 070-5324912

Kornfördelning jordprov

Plats **Helgåby 1:2 D3**

prov 4

utfört av: Bernt Frödin

Prov nr **24**

provgrop   provtagningsdjup

datum 2015-03-19

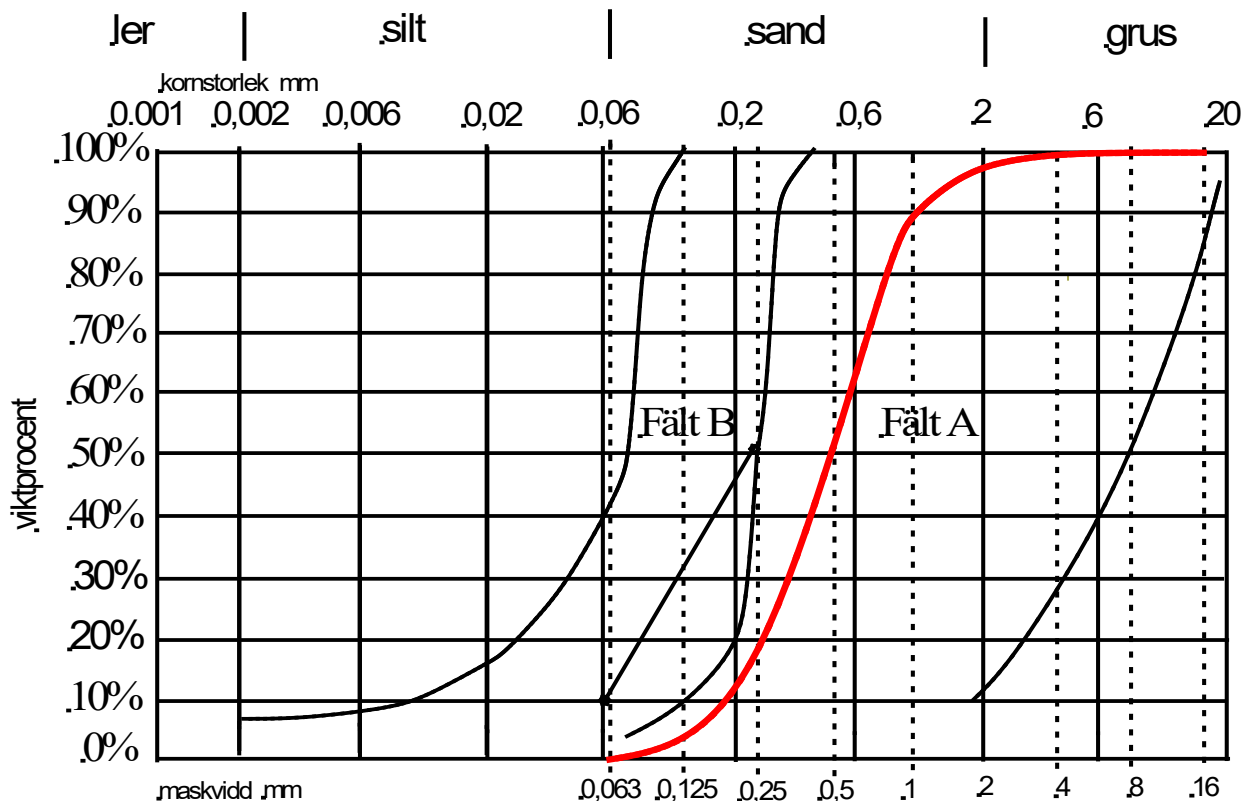
Sikt	Gram	%	Pass mängd %
16	0,0	0%	100%
8	0,0	0%	100%
4	0,0	0%	100%
2	6,0	2%	98%
1	19,0	8%	90%
0,5	94,0	39%	51%
0,25	83,0	34%	16%
0,125	35,0	15%	2%
0,063	3,0	1%	0%
Rest	1,0	0%	0%
S:a	241,0		

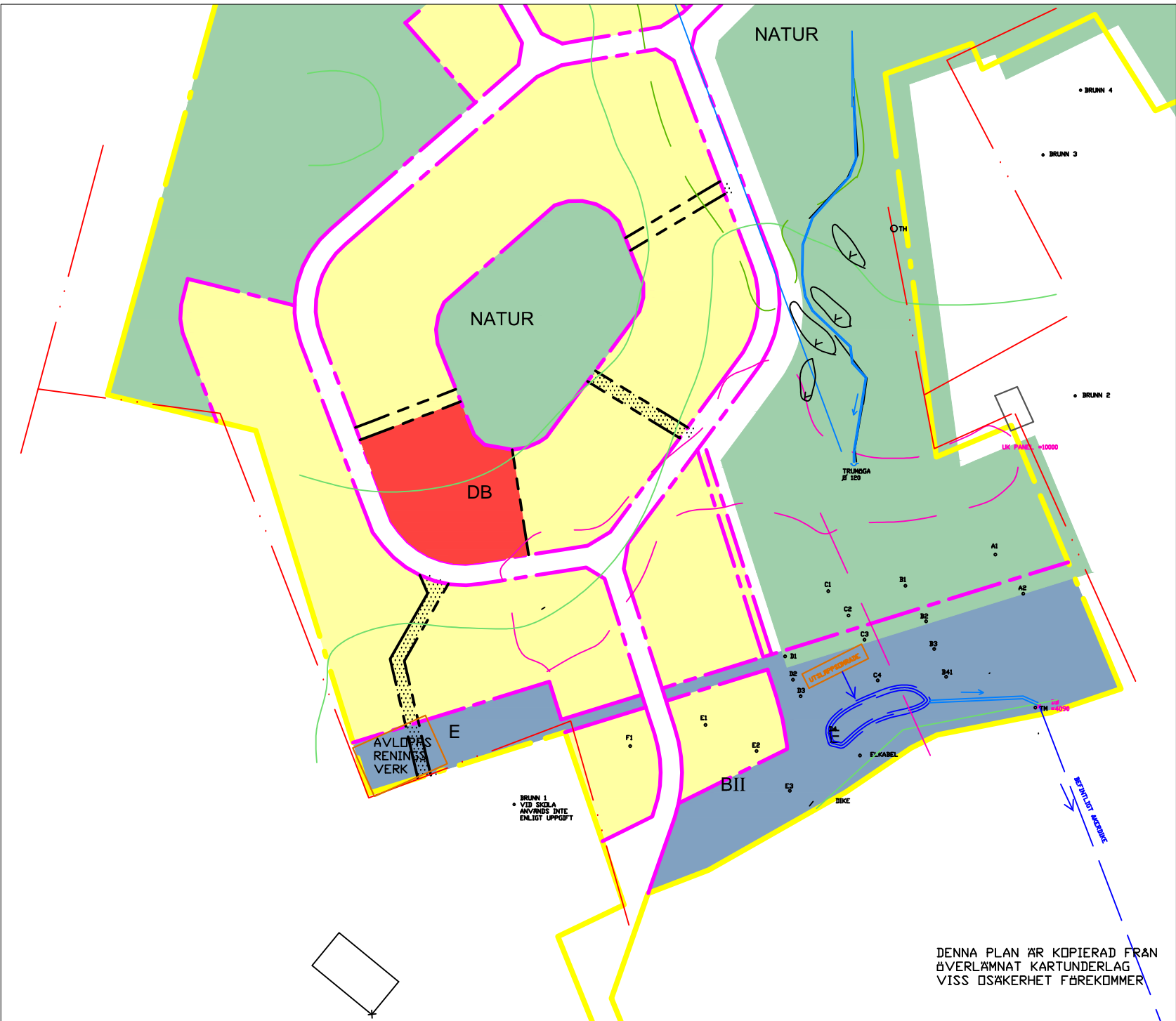
Kommentar

Jordart: sand

Max genomsläpplighet: 50 l/m² x dygn

Siktdiagram

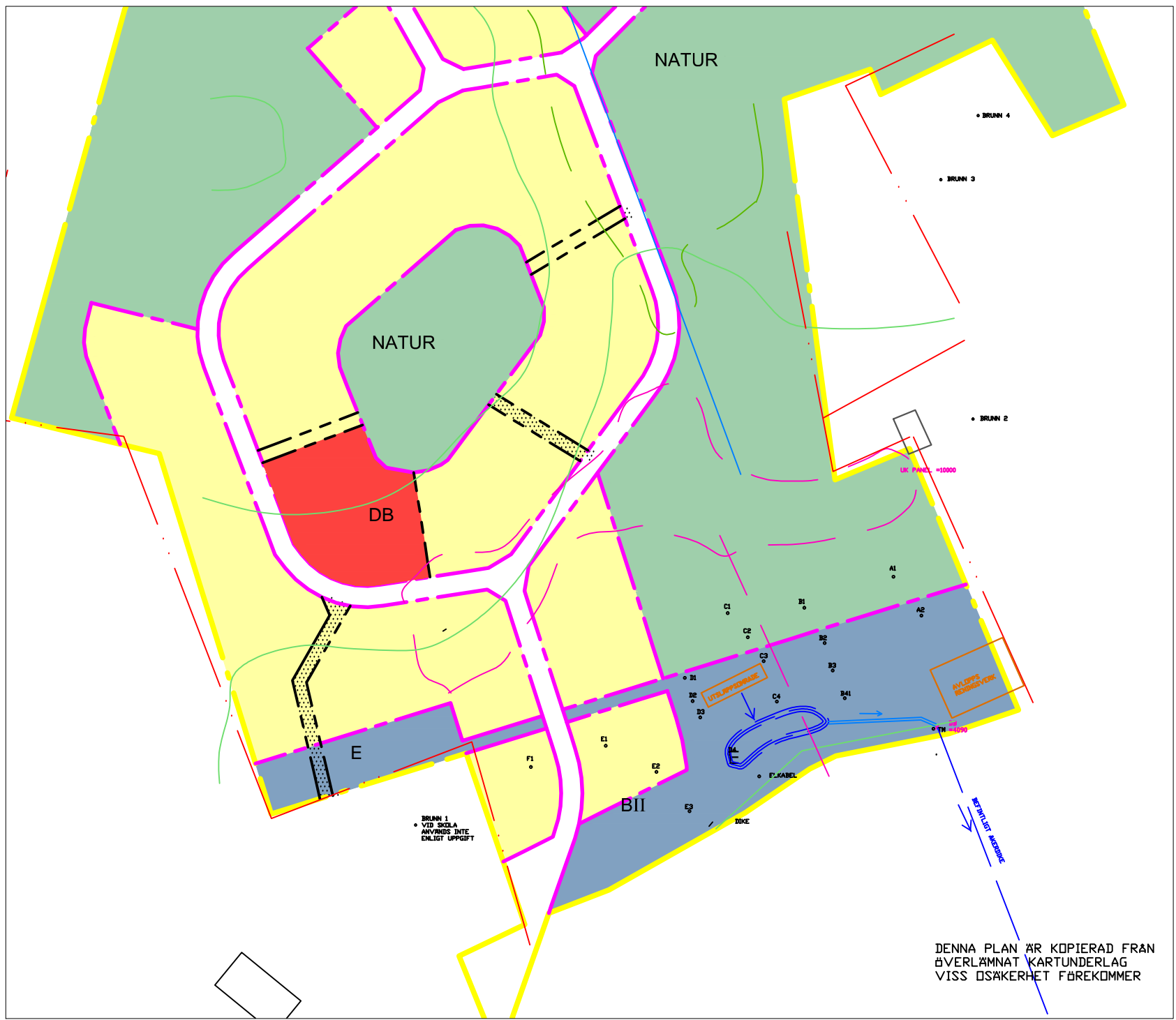

- SLAMBRUNN
- PUMPBRUNN
- FASTIGHETSGRÄNS
- MARKSEKTION
- RBR
- TRYCKLEDNING
- PLANERAD BYGGNAD UNG. LÅGE
- PLANERAD INFART UNG. LÅGE
- BERG I DAGEN

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
HELGÅBY 1:2				
SITUATIONSPLAN AVLOPP				
UPPDRAG NR	RITAD AV	LF	HANDLÄGGARE	
DATUM	ANSVARIG			
150312	LOTTA FRÖDIN			
<small> Masbyvägen 12 0176-23199 76175 Norrtälje Fax 0176-238955 VV@upplunda.se org556204281 </small>				
SKALA	NUMMER			BET
1:2000	VA 1			

DENNA PLAN ÄR KOPIERAD FRÅN
 ÖVERLÄMNAT KARTUNDERLAG
 VISS OSÄKERHET FÖREKOMMER

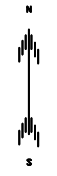
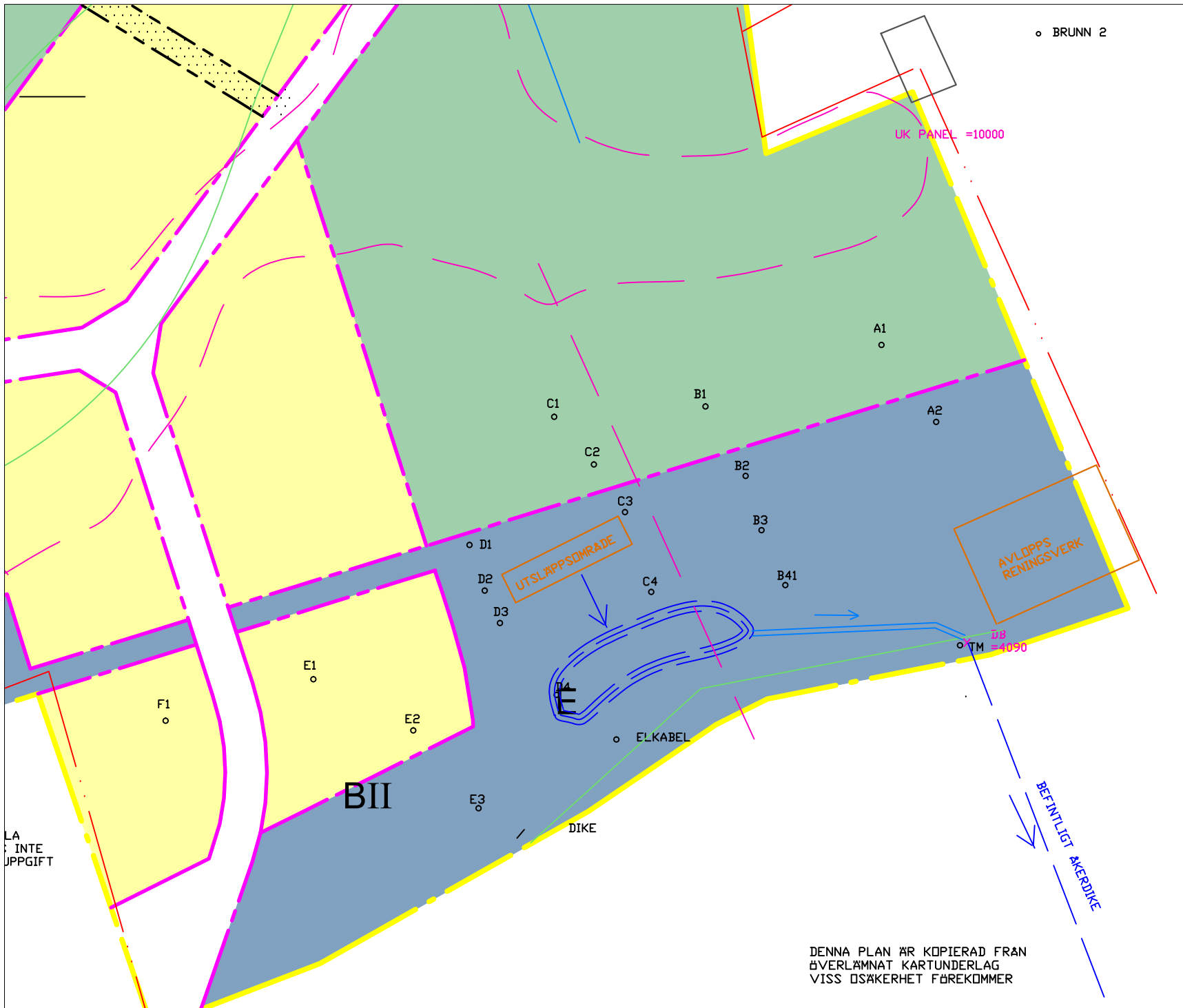

- SLAMBRUNN
- PUMPBRUNN
- FASTIGHETSGRÄNS
- MARKSEKTION
- RÖR
- TRYCKLEDNING
- PLANERAD BYGGNAD UNG. L
- PLANERAD INFART UNG. LÄM BERG I DAGEN

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DAT
HELGÅBY 1:2				
SITUATIONSPLAN AVLOPP				
UPPDRAG NR	RITAD AV	LF	HANDLÄGGARE	
DATUM	ANSVARIG	LOTTA FRÖDIN		
<small> Masbyvägen 1B 0176-35199 76175 Norrsälje Fax: 0176-238035 VVV.upplunda.se org:5563904381 </small>				
SKALA	NUMMER		T	
1:2000	VA 1			

DENNA PLAN ÄR KOPIERAD FRÅN ÖVERLÄMNAT KARTUNDERLAG VISS OSÄKERHET FÖREKOMMER

- SLAMBRUNN
- PUMPBRUNN
- FASTIGHETSGRÄNS
- MARKSEKTION
- RÖR
- TRYCKLEDNING
- PLANERAD BYGGNAD UNC
- PLANERAD INFART UNG.
- BERG I DAGEN

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN
HELGÄBY 1:2			
SITUATIONSPLAN AVLOPP			
UPPDRAG NR	RITAD AV	LF	HANDLÄGG.
DATUM	ANSVARIG		
150312	LOTTA FRÖD.		
 UPPLUNDA BYGG & VATTEN AB <small> Hestbyvägen 12 0176-55199 76175 Norrtälje Fax: 0176-238055 WWW.upplunda.se org:563904381 </small>			
SKALA	NUMMER		
1:1000	VA 1		

DENNA PLAN ÄR KOPIERAD FRÅN
 ÖVERLÄMNAT KARTUNDERLAG
 VISS OSÄKERHET FÖREKOMMER

LA
 INTE
 UPPGIFT